

Välkommen hem!

Tips, råd & regler för alla som bor hos Essungabostäder

ESSUNGABOSTÄDER AB

Hej hyresgäst!

Det här är Essungabostäder

Essungabostäder är ett kommunägt fastighetsbolag. Vi har ett viktigt uppdrag – att erbjuda ett brett utbud av moderna och attraktiva bostäder och skapa förutsättningar för att så många som möjligt kan bo i ett hem som passar just dem.

För oss på Essungabostäder är det viktigt att våra hyresgäster mår bra där de bor. Vi vill att våra områden ska vara trivsamma – och vi satsar mycket på att skapa kvarterskänsla och gemenskap.

Vi kallar det för rummet mellan husen.

Hållbarhet, social trygghet och digitalisering är viktiga ledord för Essungabostäders framtida utveckling. Digitaliseringen ger många möjligheter till en förenklad vardag för hyresgästerna. Vi utvecklar också vår service, och i allt vi gör strävar vi efter att ha så liten negativ miljöpåverkan vi bara kan.

Vi vill helt enkelt vara en så bra hyresvärd som möjligt för våra hyresgäster!

Bra att veta!

ESSUNGABOSTÄDER AB

För frågor om ditt boende, kontakta oss på 0512-571 60, eller besök oss på Södra vägen 7A i Nossebro. På vår hemsida www.essungabostader.se hittar du mer information och blanketter.

Felanmälan

Om du får fel i din lägenhet så ska du anmäla detta på tel 0512-572 16.

Måndag till fredag från 09:00 – 15:00

Lunchstängt mellan 12:00 – 13:00

Du kan alltid felanmäla på vår hemsida. www.essungabostader.se

Utelåst - Har du låst dig ute? Kontakta jourgruppen på mini call 0746- 46 70 79. Du måste kunna legitimera dig och bevisa att du är boende i lägenheten. OBS: 1 timmes varsel från anmälan till låsöppning. Kostnad för dig som hyresgäst är 600 kr oavsett tid på dygnet. Faktura skickas sedan till lägenhetsinnehavaren.

Akuta fel

Utanför våra ordinarie arbetstider har vi jour för akuta fel. Jourcen kan du kontakta vid fel som absolut inte kan vänta till nästa arbetsdag. Ring mini call 0746-46 70 79 och de kommer att ringa upp er.

Andra viktiga uppgifter: ✍️

Mitt försäkringsbolag: .....

Min lägenhets objektsnummer:.....

Övrigt: .....

Säg hej till din granne!

Vårt kanske bästa och viktigaste tips för trivsel är nog att alla hjälps åt för att främja grannsamjan. Visa varandra respekt och hänsyn, heja när ni möts eller bjud på en kopp kaffe. När man bor nära varandra är det viktigt för både trygghet och trivsel med ett gott klimat grannar emellan.

Har du som hyresgäst några idéer på gemensamma aktiviteter som vi kan hjälpa till med – hör av dig! Vi blir också väldigt glada för alla synpunkter eller förbättringsförslag du kan tänkas ha om ditt boende. Kom gärna och hälsa på oss på Södra vägen 7A i Nossebro. Du kan också ringa oss på 0512-571 60, eller maila på info@essungabostader.se.

Trivsamt
boende för
alla!

Att bo i hyresrätt hos oss

Att bo i hyresrätt är tryggt, bekvämt och bekymmersfritt. Inga bostadslån att oroa sig över och tillgång till service om något går sönder. Det är bara några av fördelarna med att hyra sin bostad.

Essungabostäder erbjuder trivsamma hem för såväl unga som flyttar till sin första egna lägenhet, som för de lite äldre som vill byta från egen villa till en bekvämare boendeform.

Din lägenhet är ditt hem där du förhoppningsvis ska trivas länge. Vi som fastighetsvärd ansvarar för att lägenheten är i gott skick och att allt fungerar. Du som hyresgäst ansvarar för att vårda och ta hand om din lägenhet och att betala hyran i rätt tid.

I den här broschyren har vi samlat tips, råd och information om din bostad som är bra för dig att veta – och om vad som är ditt ansvar och vad vi som hyresvärd ska ansvara för. Spara gärna denna information tillsammans med andra viktiga handlingar. Du kan också alltid hitta aktuell information på www.essungabostader.se.

Bra att tänka på!

HYRAN – Hyran ska vara oss tillhanda senast den sista vardagen i månaden. Vi skickar ut hyresavierna kvartalsvis. Du kan antingen betala med hyresavin eller via autogiro – ett enkelt, bekvämt och miljövänligt sätt att alltid vara säker på att hyran betalas i tid. De som har autogiro får avi vid ny hyra, till exempel efter den årliga hyresförhandlingen.

HEMFÖRSÄKRING – Alla som hyr av oss bör ha en hemförsäkring. Att stå utan hemförsäkring vid brand eller annan skada kan få allvarliga konsekvenser.

PARKERING – Parkeringsplats ingår eller finns att hyra till de flesta av våra lägenheter. Besöksparkeringen är endast till för besökande.

Felanmälan – enklast på webben!

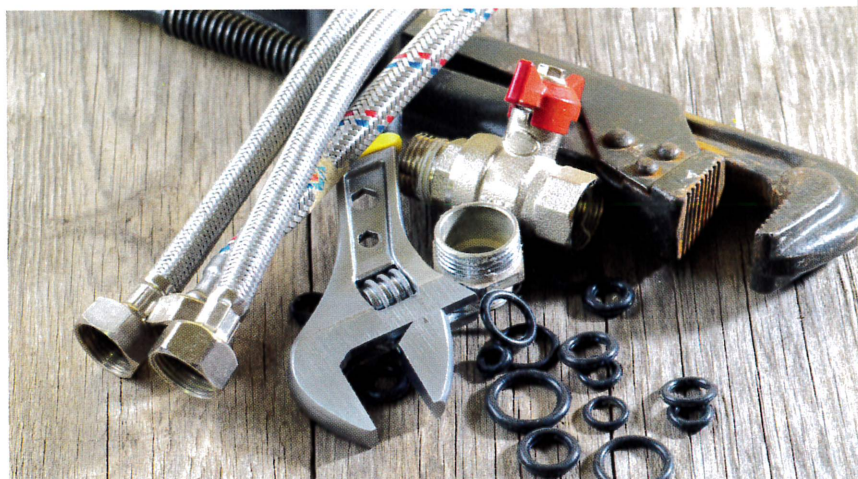
När något som hör till din lägenhet går sönder ska du felanmäla det så snart som möjligt så att vi kan hjälpa dig så fort vi kan. Anmäl hellre en gång för mycket än en gång för lite.

Snabbast och enklast felanmäler du på vår hemsida www.essungabostader.se – här kan du felanmäla dygnet runt. Om du inte vill använda internet kan du ringa vårt felanmälningsnummer **0512-572 16** mellan klockan 9-12 och 13-15 på vardagar.

Akuta fel

Utanför våra ordinarie arbetstider har vi jour för akuta fel. Jouren kan du kontakta vid fel som absolut inte kan vänta till nästa arbetsdag. Ring mini call 0746-46 70 79 och de kommer att ringa upp er.

Observera att det endast gäller akuta felanmälningar som inte kan vänta till nästa dag, som till exempel en vattenläcka. Tumregeln är att det ska vara fara för person eller fastighet för att klassas som en akut felanmälan.

FELANMÄLAN

1. www.essungabostader.se
2. 0512-572 16 – vardagar 9-12 & 13-15
3. 0746-46 70 79 · akuta fel övrig tid

TV-STÖRNINGAR

Kundtjänst/felanmälan: 0512-79 81 00

Extra viktigt att felanmäla!

FUKTSKADA & LÄCKAGE

Om du får ett vattenläckage eller misstänker att du fått en fuktskada måste du felanmäla detta direkt – en skada kan få stora konsekvenser för fastigheten och tar ofta lång tid att åtgärda. Om vattenkranen börjar droppa eller toaletten rinner ska du också anmäla felet till oss. Har du fått stopp i handfatet/vasken ska du först ta reda på var det är stopp. Är det stopp i vattenlåset är det din uppgift att rensa det. Är det stopp längre ner i golv/vägg kontaktar du oss.

FUKT OCH MÖGEL

Var vaksam mot fukt och mögel. Meddela oss om bad- eller duschrummet verkar onormalt fuktigt och börjar lukta illa. Likaså om det ser ut som om golv

och väggar inte håller tätt eller blivit missfärgade. Det är viktigt att uppsättning av hyllor, krokar eller liknande utförs fackmannamässigt i våtutrymmen.

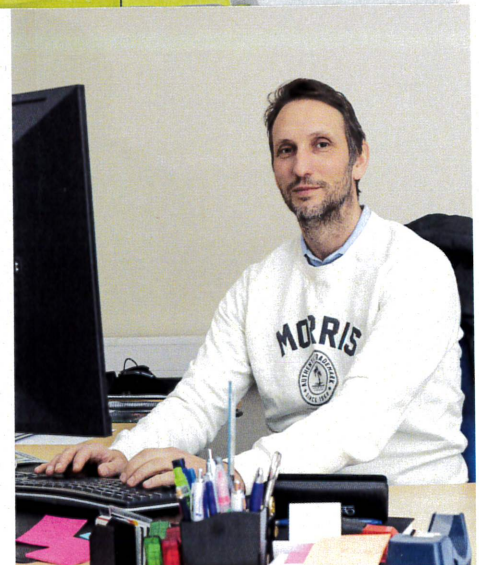
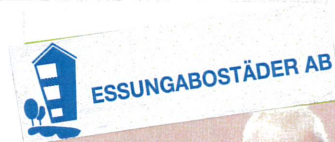
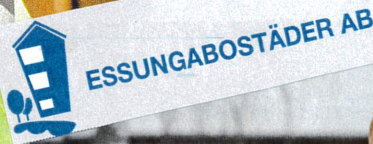
SKADEDJUR

Förekomsten av till exempel vägglus och kackerlackor har ökat explosionsartat i Sverige de senaste åren. Den främsta orsaken är att vi får med oss dem hem efter semestrar utomlands. Andra insekter, som myror och husbock kan göra stor skada på fastigheten. Vem som helst kan drabbas, och det är viktigt att man ringer oss direkt så att ohyrnan inte sprider sig. Vi kallar då snabbt in en saneringsfirma.

Våra
Bovärdar känns lätt igen
på kläderna med vår
logga.

Våra medarbetare

Kärnan i vår verksamhet är våra fastigheter och alla medarbetare som ser till att fastigheterna fungerar som de ska. Vi har flera bovärdar som jobbar för att ni som hyresgäster ska ha ett så bekvämt och tryggt boende som möjligt. De finns alltid nära till hands när det behövs ett handtag eller ett gott råd. Det är också de som rycker ut när ni felanmäler. I varje trappuppgång eller utanför tvättstugan finns information om vem som är din bovärd.

På sommaren har vi också ett antal sommarjobbare som stöttar upp när vår fasta personal har semester och som ser till att hålla våra grönytor snygga när det växer och frodas som mest. All vår personal ute på våra områden känns enkelt igen på våra arbetskläder där loggan syns tydligt.

På kontoret finns personal som arbetar med bland annat med ekonomi, uthyrning, olika byggprojekt, miljöfrågor och planering av underhåll och service.

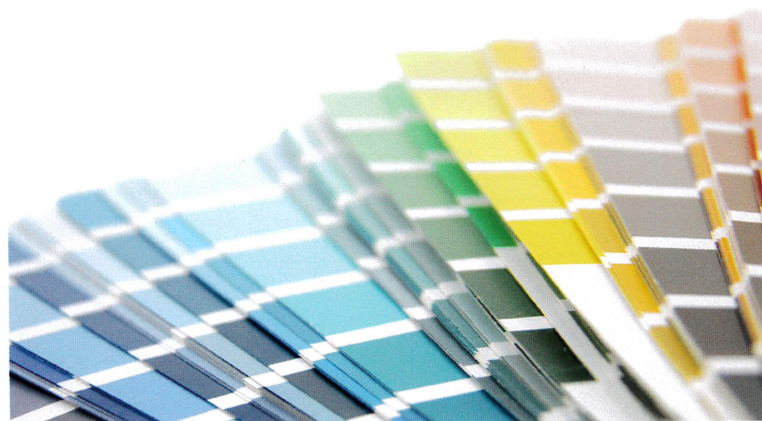

Fixa fint hemma!

Essungabostäder ansvarar för att reparera och underhålla din lägenhet, men du får om du vill själv måla och tapetsera om. Smaken är olika och vi vill att alla ska trivas i sina hem. Men vi vill att du frågar oss först och arbetet måste vara fackmannamässigt utfört. Använd helst inte extrema färger eller tapeter. Om du gärna vill ha en tapet som sticker ut, får du självfallet sätta upp det – men då får du räkna med att du får ersätta kostnaden för att återställa bostaden när du flyttar. Vill du lägga in ett annat golv, bygga staket eller egen uteplats måste du kontakta oss först så att du följer de riktlinjer vi har för detta. Det är mycket viktigt – om ditt projekt strider mot våra regler kommer du att behöva återställa det du gjort. Större ingrepp som till exempel att sätta upp eller flytta en vägg är inte tillåtet. Det är heller inte tillåtet att utan Essungabostäders tillstånd göra ingrepp i byggnadens fasad genom att till exempel sätta upp markis, vindskydd, parabolantenn eller utföra andra liknande åtgärder.

BOSTADSANPASSNINGAR

Om du på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning har behov av att få din bostad anpassad kan du ansöka om bostadsanpassningsbidrag hos kommunen. Vi som fastighetsägare behöver sedan godkänna anpassningarna.

Sköt om
ditt hem!

Skötsel och renhållning av lägenheten

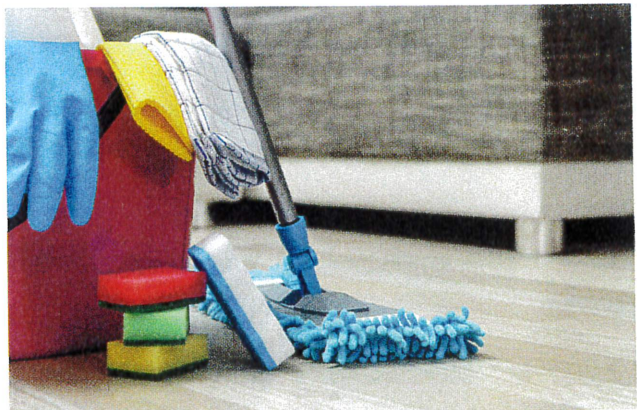
Det är ditt ansvar att sköta och ta hand om din lägenhet så den håller sig fräsch. När du städar golven, tänk på att inte använda för mycket vatten. Använd så lite vatten som möjligt när du torkar parkettgolv. Ställ inte heller blomkrukor direkt på golvet.

Linoleumgolv är känsliga för vatten. Dammsug och tormoppa därför helst och använd mycket litet ljummet vatten om du behöver fuktorka. Använd aldrig hett vatten eller starka rengöringsmedel på linoleumgolv.

Vissa andra saker är också viktiga att tänka på. Donen för ventilation måste rengöras ibland för att de ska fungera som de ska. Samma sak gäller för filtret i spisfläkten. Att rensa bort hår och skräp i golvbrunnen i duschen och i vattenlås i handfat och diskho är viktigt för att det inte ska bli stopp i avloppet. Se tips om hur du gör på nästa sida.

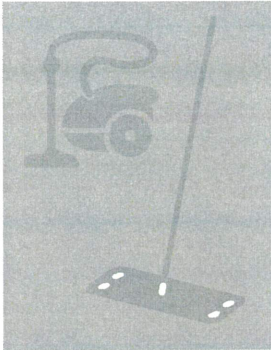
Du ska regelbundet:

- Rengöra filtret i köksfläkten
- Rensa golvbrunnar och handfat
- Frosta av kyl och frys
- Städa bakom spis och kylskåp
- Kontrollera och rengöra ventiler

UNDERHÅLL AV LACKADE GOLV

DAGLIG RENGÖRING

Vid daglig rengöring används torra metoder, till exempel dammsugare och mikromopp.

Placera en dörrmatta både utanför och innanför ytterdörren, så slipper du få in smuts och grus som annars kan slita onödigt hårt på golven. Sätt tassor på möblerna (dock ej metalltassar som ger fläckar och repor på trägolv) så undviker du onödiga märken och repor i golvet.

VANLIGT UNDERHÅLL

Rengör ytan från smuts och skräp som kan repa ytan genom att dammsuga eller torr moppa. Späd ut rengöringsmedlet i ljummet vatten enligt doseringsinformationen på flaskan – eller använd färdigblandad Kährs Spray Cleaner. Använd aldrig såpa vid rengöring av trägolv. Då kan en fet hinna bildas på golvet som gör golvet svårare att hålla rent.

Fukttorka golvet vid behov med en väl urvriden mopp eller skurduk. Golvet får bara fuktas lätt. Den vattenfilm som bildas ska torka inom 1 minut. Låt inte heller vattenspill ligga kvar, i synnerhet inte på golv av bok och hard maple (kanadensisk lönn), som är extra känsliga för fukt. Hur ofta golvet måste fukttorkas beror på användning och nedsmutsning.

Obs! Häll aldrig vatten på trägolv. Använd en trasa som fuktats med vatten och sedan vridits ur.

FLÄCKBORTTAGNING

Ta bort fläckar så snabbt som möjligt enligt anvisningarna nedan.

Var dock försiktig med starka fläckborttagningsmedel, eftersom stora mängder och hård gnidning kan påverka ytbehandlingen.

FABRIKSLACKAD YTBEHANDLING

FLÄCKAR AV	AVLÄGSNAS MED
Asfalt, gummi, olja, skokräm, sot och torkade rester av choklad eller fett.	Rengöringssprit, tvättbensin eller liknande.
Vaxkrita, läppstift, filtpennor.	Rengöringssprit.
Stearin, tuggummi.	Fryssprej eller en plastpåse med iskuber på fläcken.
Blod.	Skrapa sedan försiktigt bort fläcken.
	Kallt vatten.

ÖVERLACKAD YTBEHANDLING

FLÄCKAR AV	AVLÄGSNAS MED
Asfalt, gummi, olja, skokräm, sot och torkade rester av choklad eller fett.	Lacknafta.
Vaxkrita, läppstift, filtpennor.	Lacknafta.
Stearin, tuggummi.	Fryssprej eller en plastpåse med iskuber på fläcken.
Blod.	Skrapa sedan försiktigt bort fläcken.
	Kallt vatten.

Tips!

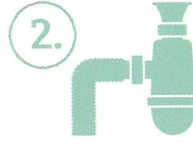
Så lätt fixar du stoppet i handfatet

Rinner vattnet undan sakta från handfatet? Det beror nästan alltid på att smuts har fastnat i vattenlåset. Det är inga svårigheter att ordna själv. Antingen använder du vaskrensare i gummi, eller så skruvar du av vattenlåset och rensar det från smuts och hår som fastnat.

1.

En vaskrensare är en sugpropp av gummi på ett träskaft. Tryck fast vaskrensaren över avloppshålet och fyll handfatet till hälften med vatten. Försök också att hålla för översvämningshålet. Prova sedan att pumpa upp och ner med vaskrensaren. Smutsproppen brukar släppa av luftsugget som uppstår.

Skruva loss!

Vattenlåset är den vita klumpen som sitter på röret under handfatet. Det förhindrar dålig lukt från att tränga upp från avloppsröret. Här kan lätt hårstrån, tvålrester och smuts fastna och sätta sig som en propp som hindrar vattnet att rinna ut. Ibland behövs vattenlåset rengöras. Skruva av underdelen av vattenlåset och ställ en hink under innan för att slippa smutsigt vatten på golvet. Sedan tar du bort det som fastnat med handen och rengör den lilla skålen försiktigt. Sedan skruvar du tillbaka underdelen.

smutsigt vatten på golvet. Sedan tar du bort det som fastnat med handen och rengör den lilla skålen försiktigt. Sedan skruvar du tillbaka underdelen.

3.

Använd aldrig frätande kemikalier för att lösa proppar i avloppet – det kan skada både dig och rören. Ett hederligt gammalt husmorstips kan dock funka: Blanda en 1/2 dl vinäger med bakpulver och häll ner. Häll på kokande vatten.

Skulle stoppet ändå vara kvar - gör en felanmälan!

Bra att tänka på:

AVLOPP

Spola aldrig ner bomull, tops, tamponger eller annat material i toaletten. Det enda papper som får spolas ner är toalettpapper. Häll aldrig färg eller annat farligt avfall i avloppet. Matolja och mycket fett från matlagningen kan också täppa igen avloppsröret. Överblivet fett ska därför alltid slängas i hushållsporna. Torka ur stekpannan med hushållspapper – är det mycket fett över, häll det i en tät plastpåse innan du slänger det. Om det ändå blir stopp, se ovan hur du gör rent.

STÄNG FÖNSTREN

Många av våra fönster öppnas inåt, vilket gör det extra viktigt att komma ihåg att stänga fönstren när

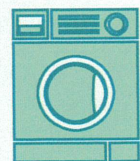
man inte är hemma. Om det börjar regna kan det lätt regna in annars.

MASKININSTALLATIONER

Fråga oss innan du skaffar diskmaskin, tvättmaskin eller andra större hushållsmaskiner. Maskinerna måste installeras av fackman.

TVÄTTSTUGAN

Om din lägenhet har en gemensam tvättstuga är det viktigt att du följer de regler som gäller. Boka och passa tider, och se till att lämna tvättstugan välstädad.

Egen uteplats ska skötas om

Hyresgäster och hyresvärd har ett gemensamt ansvar för att det är snyggt på våra gemensamma ytor. Men tänk på att du som hyresgäst ansvarar för att det ser fräscht ut på din uteplats och balkong. Det gör mycket också för den allmänna trivseln i området. Framför egen dörr är det ditt ansvar att skotta snö och klippa gräs. Vill du göra större förändringar

kring din uteplats, som att sätta upp ett staket måste du fråga oss först så att det följer våra riktlinjer. Har du gröna fingrar piggar lite växtlighet upp. Ett bra tips för dig som bor i hyresrätt är: odla i kruka! Det är lättkött, du slipper rensa ogräs och kan flytta runt och möblera om bland dina växter. Eller varför inte odla ätbart? Mer närproducerat går ju inte att få. Kryddväxter är ofta tacksamma att odla, vackra att se på och det är praktiskt att ha örtekryddor till hands.

Tänk på att inte mata fåglar från balkong eller uteplats. Fåglarna smutsar ner och fågelmaten kan dra till sig råttor och möss.

Grilla smart i hyresrätt

Tänk på att det inte är tillåtet av brandtekniska skäl att grilla på balkonger med kol- eller gasolgrillar. Elgrill går bra, men tänk på att inte störa dina grannar. Kolgrillar man utomhus, ska grillen ställas så långt från huset att övriga hyresgäster inte besväras av rök och os. Var försiktig och tänk på brandsäkerheten.

Husdjur – se till att hålla älsklingarna under uppsikt

Självklart är även husdjur välkomna hyresgäster. Men som djurägare ansvarar du för att de inte stör dina grannar. Hundar ska alltid vara kopplade i våra områden och självklart ska du plocka upp efter din hund. Katter ska hållas under uppsikt. Kaninburar utomhus är inte tillåtet i våra bostadsområden, eftersom deras mat drar till sig ohyra.

Bra att tänka på – gemensamma ytor

INNERGÅRDAR

Våra gårdar är bil- och mopedfria. Du får bara köra in på gården om du ska flytta in eller ut, eller har andra större transporter som tillfälligt behöver komma in. Kontakta oss om du behöver tillgång till bomnyckel.

MOPEDER/MOTORFORDON

Parkering är tillåten endast på anvisad parkeringsplats. I och urlastning är dock tillåtet. Mopeder och andra motorfordon får inte förvaras i gemensamma cykelförråd.

GEMENSAMMA UTRYMMEN

Ytor som omger huset tillhör oftast fastigheten. Lekredskap, annan utrustning, växter och grönt är till för allas trivsel. Gården är till för gemenskap och är områdets ansikte utåt. Är den välkött ger den ett trivsamt intryck. Trapphus och andra allmänna utrymmen är en utrymningsväg och ska hållas fritt från saker så att räddningstjänsten kan komma fram om det skulle behövas. Barnvagnar, skor eller cyklar får därför aldrig lämnas i trapphuset eller entrén. Detta gäller också för källargångar och utanför förråd.

Studsmattor och annan privat lekutrustning är inte tillåtet på vår mark

Var rädd om barnen. Studsmattor och pooler är härliga, men farliga leksaker för barn. Många barn skadar sig allvarligt varje år. Därför är det inte tillåtet med privat lekutrustning, som till exempel gungor, studsmattor eller pooler på mark som tillhör Essungabostäder. Även om du som förälder har koll på dina barn

när de leker, kan man aldrig vara säker på att någon annan inte leker i poolen eller hoppar i studsmattan när du inte är där. Om en olycka skulle inträffa är det fastighetsägaren som bär ansvaret.

Sänk på att visa hänsyn!

När man bor nära varandra är det extra viktigt att tänka på att respektera varandra och visa hänsyn. Men bor man i flerbostadshus får man tåla vissa normala och allmänna ljud från grannar som rör sig i lägenheterna intill. Även gråt, skrik och lek från småbarn samt ljud från husdjur räknas till normala ljud.

Efter kl 22.00 bör ljud från TV-apparater, musikanläggningar med mera dämpas och efter kl. 23.00 ska det vara så tyst att dina grannar inte känner sig störda. Ska du ha fest – tala om det för dina grannar i god tid. Risken för irritation blir mycket mindre om man är förberedd på att det blir en högre ljudnivå tillfälligt.

Så får du ett skönt inneklimat

Alla är olika – en del vill ha det lite svalare inne, medan andra föredrar lite varmare. På Essungabostäder har vi bestämt att hålla temperaturen mellan 21-22 grader. När kylan kommer kan det under en kort övergångsperiod kännas lite kallare i lägenheten. I en lägenhet måste det komma in lika mycket luft som det går ut genom ventilationen. Det finns flera don i lägenheten för att luften ska kunna komma in. Om man stänger något av dessa får inte lägenheten tillräckligt med luft och då börjar den ta luft från andra ställen – så kallat "drag". Får den för lite luft fungerar inte ventilationen. Om filter och don är öppna, rena och fina fungerar systemet bra.

Sjips!

1. Möblera så element och termostater inte göms bakom möbler och tunga gardiner. Då kan nämligen inte värmen sprida sig i rummet på bästa sätt och termostaten kan tro att det är varmare i rummet än vad det verkligen är.

2. Vädra gärna, men kort och effektivt. Fem minuter i tvärdrag brukar räcka. Vädrar du för länge släpper du ut värmen och det tar tid för värmesystemet att värma upp lägenheten igen. Tänk också på att släppa in värmen. Även mitt i vintern värmer solens strålar genom fönstren, så om du har persiennerna fördragna hela dagen kommer det att kännas kallare inne.

3. Våra system anpassar sig efter temperaturen utomhus - ju kallare ute, desto varmare blir elementen. Om kylan slår till hastigt kan det ta litet tid för våra värmesystem att anpassa sig och höja värmen i lägenheterna.

4. Om elementen inte känns varma, trots att det är kallt ute, kan det bero på att du har tillräckligt med värme i lägenheten. Då slår nämligen termostaten av elementet och det svalnar efter en stund. När temperaturen sjunker under 21 grader i rummet slås elementen på igen, för att hålla en jämn värme inne.

Om du ändå tycker att det är kallt i lägenheten, kan du själv försöka hitta orsaken, kolla till exempel att ventilationsdonen är öppna och rena.

5. Om temperaturen sjunker under 20 grader så ska du felanmäla, det gör du enklast på www.essungabostader.se

Men innan du gör det, kan du mäta temperaturen själv. Sätt upp en termometer så centralt i lägenheten som möjligt. Om den sitter mot en yttervägg eller nära en friskluftsventil kan den visa en lägre temperatur än det faktiskt är inne.

Mät innan du felanmäler!

Tvättstugan – ett gemensamt ansvar

Bor man i hyresrätt delar man oftast tvättstuga med sina grannar. För att få en trivsam och fungerande tvättmiljö behöver alla hjälpas åt hålla rent och snyggt, och ta hand om maskinerna.

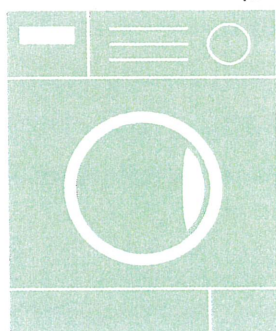
Husdjur får inte vistas i tvättstugan, och precis som i alla våra gemensamma utrymmen gäller rökförbud.

Tänk på att mattor bara får tvättas i särskilda maskiner, och att bygel-bh:ar ska tvättas i tvättpåse. Byglar som lossnat är den vanligaste orsaken till skador på maskinerna.

1. Boka rätt & passa tiderna

Håll tvättiderna och kontrollera att du tvättar på rätt tid. Torkrum och torkskåp får användas max en timme efter tvättpasset. Följ instruktionerna för de maskiner du använder, och töm alla fickor i kläderna innan du tvättar.

Respektera tvättiderna!

2. Välj rätt program

Tvätta i rätt temperatur, och kör inte halvfulla maskiner.

Spar miljö och dina kläder!

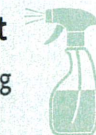
3. Dosera rätt & håll rent

Använd miljömärkta tvättmedel och överdosera inte. Använd aldrig klorin eller färgningsmedel i maskinerna. Se till att göra rent i tvättmedelsfacket när du tvättat klart. Här fastnar det lätt tvättmedels- och sköljmedelsrester. Tänk på att sköljmedel är en helt onödig utgift - både för din ekonomi och miljön.

4. Håll rent & snyggt

Städa och gör rent efter dig varje gång du har använt tvättstugan. Torka av alla maskiner och bord, och torka ur tvättmedelsfacket. Gör rent torkskåp och torktumlarfiltret. Avsluta med att sopa och våttorka golven. Tänk på att lämna tvättstugan som du skulle vilja att den ser ut när du kommer. Plocka med dig all tvätt och släck ljuset när du går.

Glöm inte att ta bort luddet från filtret!

Essungabostäder månalar om miljön

På Essungabostäder tar vi vårt miljöarbete på största allvar. För oss är det en självklarhet att bygga så energieffektivt vi kan när vi bygger nytt, vårt senaste flerfamiljshus är exempelvis Svanenmärkt. Vi tycker också att det är viktigt att inte använda farliga kemikalier i onödan i vårt arbetet i vardagen. Därför har vi gjort en

kemikalieninventering, där vi tagit hjälp av en miljökonstult för att se över vårt användande och hitta miljövänliga alternativ. Vi arbetar hela tiden för att vår negativa miljöpåverkan ska vara så liten som möjligt. Som hyresgäst finns det också mycket du kan göra för miljön i din vardag. Se våra energismarta tips här nedan.

Smarta miljötips! (du hittar fler tips på www.allmannyttan.se/energipartips)

DISKA SMART

Om du diskar i en kvart under rinnande varmvatten går det åt 75 liter. Använd diskpropp.

KÖR MED FULL MASKIN

Om du använder diskmaskin: kör med full maskin.

SÄTT LOCKET PÅ KASTRULLEN

Använd lock på kastrullen så kokar det snabbare.

FROSTA AV FRYSEN

Frosta av frysen med jämna mellanrum. Dammsug gärna baksidan på kylan och frysen – minskar både energiåtgången och brandrisken.

DUSCHA ISTÄLLET FÖR ATT BADA

Genomsnittssvensken gör av med ungefär 200 liter vatten per dygn.

FELANMÅL DROPPANDE KRANAR

En droppande kran kan på en dag dra lika mycket energi och vatten som en dusch.

FELANMÅL LÄCKANDE TOALET

I en läckande toalett kan över 1000 liter vatten per dygn försvinna i onödan.

FIXA LADDINGSSTATION

Så länge mobiladdaren sitter kvar i eluttaget drar den ström, även om mobilen är bortkopplad.

STÄNG AV HELT

Dator, TV och annan elektronik använder energi även när de står i stand-by-läge (viloläge).

BYT TILL LÅGENERGILAMPOR

Ju fler watt desto mer energi drar lampan när den är tänd.

TVÄTTA MED MILJÖTÄNK

Tvätta alltid fulla maskiner och inte i för hög temperatur. Överdosera inte tvättmedlet och strunta helt i sköljmedel. Hängtorka tvätten om det inte är bråttom.

ÅTERVINN SÅ MYCKET DU KAN

Kartonger, glas, plast, metall liksom tidningar, broschyrer och små batterier återvinner du på kommunens återvinningsstationer.

Farligt avfall som färg, lösningsmedel, elektroniska apparater, glödlampor med mera lämnas på återvinningscentralen Krusegården. Läs mer på www.essunga.se.

Var rädd om dig – skydda dig mot brand

Brandvarnare kan rädda liv. Se till att alltid ha minst en brandvarnare och kontrollera regelbundet att den fungerar. Har du ingen brandvarnare – hör av dig till oss så får du en.

Vanliga orsaker till brand är till exempel glömd mat på spisen, anlagd brand, rökning eller levande ljus. Brandvarnaren väcker dig om det börjar brinna när du sover. Brandvarnaren ska vara placerad så att den varnar dig när du sover och sitta i taket minst 50 centimeter ut från närmaste vägg. Om du har en stor lägenhet behöver du flera brandvarnare. Kontrollera ofta att den fungerar genom att trycka på knappen. Om den inte tjuiter, kontakta Essungabostäder. Batterierna i våra brandvarnare har en livslängd på cirka 10 år. Brandvarnare ska också rengöras utvändigt cirka en gång om året. Våra lägenheter är utrustade med brandfilt, och en brandsläckare kan också vara en bra idé. En spisvakt är också ett bra hjälpmedel om man vet med sig att man kan glömma spisen på. Den har en automatisk övervakning av spisen med en inbyggd timer som gör att spisen stängs av om den varit på för

länge eller om det skulle börja brinna.

Mindre bränder i hemmet kan släckas utan speciell utrustning. Om det börjar brinna på spisen kan du kväva elden med ett lock eller en brandfilt.

OBS! Häll aldrig vatten på brinnande olja.

Eld i trä, tyg eller papper kan du släcka med vatten eller kväva med en filt eller matta.

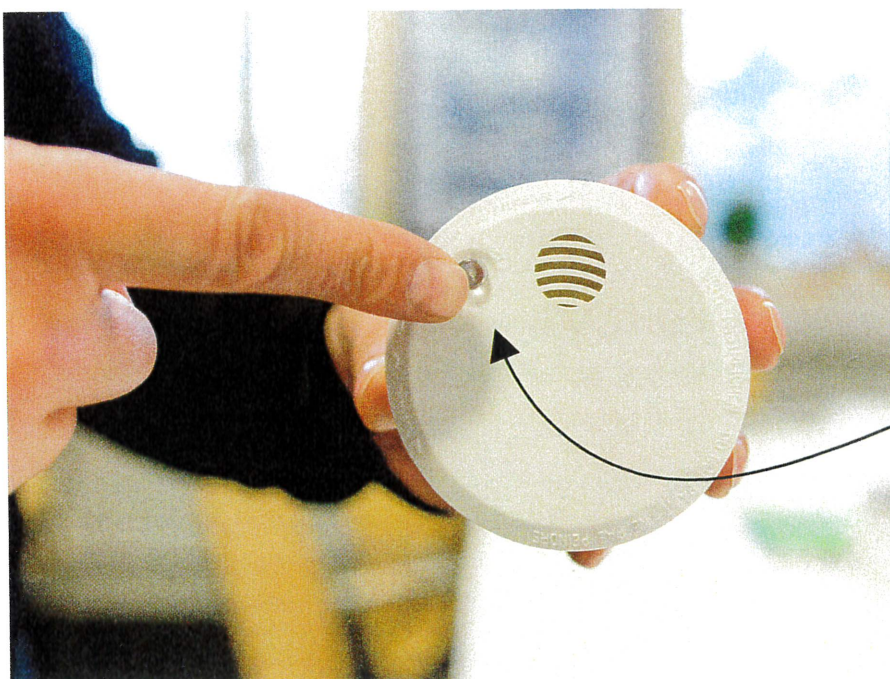
Om det börjar brinna:

RÄDDA! Rädda dig själv och andra som är i livsfara.

VARNA! Varna alla som är i närheten som kan hotas av branden.

LARMA! Ring 112. Tala om var det brinner och vad det är som brinner, om det finns instängda människor och vem du är. Möt upp räddningstjänsten när de kommer.

SLÄCK! Släck branden om du tror att du kan klara det utan risk.

Kontrollera att din brandvarnare fungerar - tryck på den lilla knappen!

Brandfilt kan rädda liv!

Alla Essungabostäders lägenheter är utrustade med brandfiltar. Brandfilten är en fast inventarie och tillhör lägenheten. Det är viktigt att du tar hand om brandfilten så att den är i fullgott skick och kan användas för att släcka en brand. Om brandfilten saknas eller är trasig när du flyttar kommer du att behöva betala en avgift. Självklart byter vi ut brandfilten utan kostnad om den använts för att släcka en brand.

Brandfilten är lämplig att använda vid spisbrand, brand i elektronik, brand på vågräta ytor samt i kläder.

Så här gör du:

1. Dra ut brandfilten ur boxen med hjälp av de svarta dragbanden.
2. Täck försiktigt över det som brinner så att du stoppar lufttillförseln.
3. Om någons kläder brinner - lägg personen på golvet. Dra filten från huvudet till fötterna, svep in personen i filten.

Goda råd för brandsäkerhet:

- Testa att brandvarnaren fungerar. Rengör utvändigt med trasa en gång om året.
- Lämna aldrig köket när du lagar mat.
- Fett och olja kan lätt börja brinna på spisen om temperaturen blir för hög. Ha alltid ett lock nära så du kan kväva eventuella lågor.
- Tänd bara levande ljus i obrännbara ljusstakar, utan brandfarliga dekorationer.
- Lämna aldrig levande ljus obevakade. Sätt aldrig många värmeljus tätt tillsammans på en bricka eller ett fat. Värmeljus kan plötsligt få höga lågor.
- Ställ inte ljusen för nära gardiner eller på tv:n. Se till att ljusen står stadigt.
- Täck inte över elektriska apparater och dra alltid ur sladden till hushållapparater. Ladda bara mobiler när du är hemma.
- Rök ALDRIG i sängen eller soffan. Glöden från en cigarett kan lätt ge stora mängder koloxid om möbler eller kläder förbränns! Se till att släcka fimpas ordentligt.
- Lås inte in dig för mycket. Om du låser dörren inifrån med en nyckel och inte bara med låsets vred blir det mycket svårare att ta sig ut om det brinner och det försvårar också för räddningstjänst att rädda dig i en nödsituation.
- Belamra inte trapphus och andra allmänna utrymmen med saker – tänk på att de är utrymningsvägar.

Vem ansvarar för vad?

HYRESGÄST

<p>AVLOPP – ÖVRE DELEN Rengöring och rensning av golvbrunnar och vattenlås är hyresgästens ansvar. Se till att det inte blir stopp i vatten- och avloppsledningar.</p>		✓
<p>AVLOPP – UNDER DELEN Om det blir stopp i avloppet och stoppet sitter under vattenlås eller golvbrunn, ligger ansvaret hos Essungabostäder.</p>	✓	
<p>BRANDVARNARE Se till att testa den en gång i månaden. Fungerar den inte – kontakta Essungabostäder. Har du ingen brandvarnare får du en av oss.</p>		✓
<p>FÖNSTER & DÖRRAR UTVÄNDIGT Uppstår skador på fönster, dörrar och altandörrar utifrån ligger ansvaret hos Essungabostäder.</p>	✓	
<p>FÖNSTER & DÖRRAR INVÄNDIGT Uppstår skador på fönster, dörrar och altandörrar inifrån ligger ansvaret hos hyresgästen.</p>		✓
<p>GLÖDLAMPOR/LYSRÖR Trasiga glödlampor och lysrör byter hyresgästen.</p>		✓
<p>KLIPPNING AV GRÄSMATTA – GEMENSAMMA YTOR Essungabostäder sköter all gräsklippning av våra gemensamma utrymmen. Har du gräsmatta framför din egen dörr är det du som klipper just den biten.</p>	✓	
<p>KÖKSFLÄKT & VENTILATIONSDON – RENGÖRING Att köksfläkt och ventilationsdon är väl rengjorda är viktigt för bra ventilation i lägenheten och ur brandsynpunkt. Hyresgästen ansvarar för att de är rena.</p>		✓
<p>KÖKSFLÄKT & VENTILATIONSDON – SERVICE Om de slutar att fungera ska hyresgästen göra en felanmälan. Essungabostäder ansvarar för att de lagas.</p>	✓	

Så gör du!
Se sidan 9.

Läs mer!
Se sidan 16.

Vem ansvarar för vad?

HYRESGÄST

<p>MARKISER & VINDSKYDD I TYG Tillhör inte lägenheten och Essungabostäder ansvarar inte för reparation. Hyresgästerna själva ordnar eventuellt övertag av markiser och vindskydd.</p>		✓
<p>PROPPAR & SÄKRINGAR Ha alltid reservproppar hemma. Går en propp i lägenhetens elskåp byter du själv. Har du automatsäkring slår du enkelt på säkringen igen genom att dra upp den.</p>		✓
<p>STRÖMBRYTARE, VÄGGUTTAG OCH FASTA INSTALLATIONER Kontakta Essungabostäder om detta behöver åtgärdas.</p>	✓	
<p>SNÖRÖJNING & HALKBEKÄMPNING Essungabostäder skottar alla allmänna ytor. Vi har en prioriteringsordning. Vid stora mängder snö sätts extra personal in.</p>	✓	
<p>SNÖRÖJNING & HALKBEKÄMPNING FRAMFÖR EGEN DÖRR Alla hyresgäster ansvarar själva för att hålla rent framför egna trappen!</p>		✓
<p>TRAPPSTÄDNING & YTTRE SKÖTSEL Alla gemensamma utemiljöer och trapphus ser Essungabostäder till att sköta.</p>	✓	
<p>UTEPLATS Har du egen uteplats eller balkong ansvarar du själv för att den är snygg och prydlig och för dina planteringar. Underhåll av konstruktionen är Essungabostäders ansvar.</p>		✓
<p>VINDSKYDD – FASTA De fasta vindskydd som finns vid uteplatser är Essungabostäders ansvar att reparera och underhålla.</p>	✓	
<p>SKADEDJUR Skulle du få skadedjur som vägglus eller få in möss i lägenheten måste du anmäla det omgående! Då ser vi till att ordna sanering.</p>	✓	

Tips på sidan 10!

Dags för flytt!

- **NÄR DU FLYTTAR IN** – Du har rätt att flytta in kl. 12.00 den dag hyresavtalet börjar gälla. Inträffar den dagen en lördag-söndag, annan allmän helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, ska inflyttning ske nästa vardag. Du får tre nycklar av oss, behöver du fler kan du kontakta oss så hjälper vi dig.
- **NÄR DU FLYTTAR UT** – Du är skyldig att lämna lägenheten senast kl. 12.00 dagen efter det att hyrestiden gått ut. Är den dagen en helgdag ska utflyttning ske nästa vardag. Du ansvarar för flyttstädning.
- **ANDRAHANDSUTHYRNING** – Om du har giltiga skäl kan du hyra ut din lägenhet i andra hand upp till ett år. Det kan till exempel vara om du ska studera eller arbeta på annan ort. Du behöver dock ansöka om tillstånd hos Essungabostäder, och du behöver kunna uppvisa relevanta intyg. Annars kan du göra dig skyldig till otillåten andrahandsuthyrning och du kan förlora ditt kontrakt. Observera att det alltid är du som har ansvaret för att hyran betalas i tid, skötseln av lägenheten, samt att inga störningar förekommer.

